

LIDICE VČERA A DNES

Marie procházela muzejními sály s vystavenými dobovými fotografiemi, fascinoval ji pohled na skleněnou vitrínu s uniformami tehdejších příslušníků gestapa. Zbraně zavěšené na zdech opatřené malými zlatými popisky v ní budily respekt. Největší pozornost věnovala zvláštní německé smrtící zbrani pistoli Mauser. Dívka by většinu expozice dokázala ocenit víc, avšak únava dělala své. Slyšela tatínka dělit se o své poznatky vyčtené z knih o Třetí říši. Mladší bratr pobíhal po místnosti a hrál si na vojáka.

Marie byla unavená, proto usoudila, že si půjde odpočinout a podívá se na film, který se promítá ve vedlejší místnosti. Na plátně se právě odehrávala vražedná scéna, kde lidické muže po skupinkách odváděli ke stodole u Horákova statku, kde byli zastřeleni popravčí četou. Ženy s naříkajícími dětmi odváží autobusy neznámo kam.

Děj filmu se vrací do Lidic, kde část vojáků obchází domy, polévá je benzínem a následně zapaluje. Příběh pokračuje záběry z kladenského gymnázia. Zde přezkoumávají děti, některé vybírají k poněmčení a ostatní s kartonovou cedulí na krku, označenou číslem a jménem dítěte nakládají do vlaku a odváží pryč.

Marii únava zmohla a propadla spánku. Po chvíli procitá a na plátně běží scéna, jak spoře oděné děti přežívají na studené, betonové podlaze nějaké továrny bez přikrývek, s minimem jídla, nemocné, špinavé, zavšivené a hladové. Mezi dětmi zahlédla dívku podobného věku a na ceduli na krku dokázala přečíst jméno Marie.

A opět se propadá do dřímoty. Najednou se jí zdá nádherný sen - všude je světlo, čisto a teplo. Právě se podává chutný oběd a lidická Maruška sedí mezi čistě oděnými, usměvavými dětmi. Mluví mezi sebou německy. Po obědě jdou děvčata zkoušet německou divadelní hru a nesmí chybět spousta veselých písní. Večer tuto hru hrají před diváky. Marušku si vybral postarší manželský pár a záhy si ji odvádí domů, kde má vlastní pokoj, šaty se skříní a na posteli leží opravdová panenka. Je po dlouhé době šťastná. Žije normální bezstarostný život, chodí do školy a učí se, jako by nebyla válka. Je spokojené německé dítě. A náhle rána z čistého nebe. Maruška se od svých rodičů dozvídá, že není Němka, nýbrž české adoptované dítě, pro ni už z neznámých Lidic. Je zmatená, otřesená a nechce tento fakt přijmout. Český jazyk již nadobro zapomněla. Reálná Marie sebou šubne, štípne se do ruky a s úlevou zjistí, že se jí to celé jen zdálo. Ještě ten den po odchodu z muzea navštíví knihovnu a vypůjčí si knihu o osudech lidických dětí. Zjistí, že její sen neměl daleko od pravdy a uvědomí si, jaké má štěstí, že žije v míru.

PS: Tuto esej dopisuji 24. 2. 2022, zděšena aktuální situací na Ukrajině. Pevně doufám, že se historie nebude opakovat.